

2. TÜRKİYE TEKNİKERLER KURULTAYI

9 - 10 HAZİRAN 1979
ANKARA

G Ü N D E M

1. AÇILIŞ
2. BAŞKANLIK DİVANININ OLUŞTURULMASI
3. SAYGI DURUŞU
4. GENEL YÖNETİM KURULU ADINA KONUŞMA
5. ÇAĞRILI KONUK VE KURULUŞLAR ADINA KONUŞMA
6. KURULTAY SONUÇ BİLDİRİSİNİ HAZIRLAMA KOMİSYONUNUN SEÇİMİ
7. ÇALIŞMA RAPORUNUN OKUNARAK DEĞERLENDİRİLMESİ
8. KURULTAY TEBLİĞİNİN OKUNMASI VE GÖRÜŞÜLMESİ (2. Gün)
9. KURULTAY BİLDİRİSİNİN GÖRÜŞÜLMESİ VE KURULTAY KARARLARININ AÇIKLANMASI
- 10: KAPANIŞ

TÜM Y. TEKNİKER ve TEKNİKERLER
DERNEĞİ GENEL MERKEZİ İSTANBUL

SUNUŞ :

Geçen yıl 6 - 7 Mayıs 1978 tarihlerinde yaptığımız Türkiye 1. Teknikerler Kurultayının 2. gününde "TÜRKİYE'DE ARA TEKNİK İNSAN GÜCÜ EĞİTİMİ" konulu tebliği tartışmaya açarak bu konudaki görüşümüzü, ülke çıkarları doğrultusunda, halkımızın genel isteklerinden koparmadan (YETKİ - ÜNVAN - İLERİ EĞİTİM - ODALAŞMA - SENDİKALAŞMA) karara bağlamış, bu kararlar doğrultusunda yürüyeceğimiz yolu da çizmiştik.

Ancak, 1. Kurultaydan sonra 21-22-23 Kasım 1978 tarihlerinde M.E.B., TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu), A.Ü.E.F.'nin (Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi) hazırladığı ekonomik gelişme ve teknik insan gücü yetiştirmede önlisans eğitimi ile ilgili bilimsel bir toplantı yapılması, 21-22-23 Aralık 1979 da yine bu konuyla ilgili 49 M.Y.O. müdürler toplantısı; bugün de gündemde olan, Üniversiteler Yasa taslağı içinde, Teknikerlerin politeknik anlayışının dışında bırakılması, bu olayı bir kez daha son gelişmeleri de değerlendirerek, örgün ve açık eğitime (YAYKUR) bağlı M.Y. Okullarından mezun meslektaşlarımızla birlikte tartışıp yeni bir karar almaya zorlamıştır.

Üretim araçlarının ve üretim ilişkilerinin hızla değiştiği dünyamızda üretici güçler de, teknolojik çağa göre nasıl kendilerini yenilemek zorunda kalıyorlarsa TEKNİKİKERLER de diğer sosyal guruplar gibi değişen koşullara göre, gelişmelerden ve toplumsal olaylardan kopmadan, kendilerini yenilemek, değerlendirmek zorundadırlar.

Bu sorun bugün yalnız ülkemizde değil, sosyalist ülkelerde ve Batı'da da geliştirilen ve tartışılan konu olup sürekli gündemdedir.

Elbette bu konuda en büyüğünden en küçüğüne kadar.bütün sosyal guruplar bir şeyler söyleyecek, görüş getirecekler, kararlar alacaklardır. Ancak, deneyden geçmiş, olayın kendisini yaşayan, teknik elemanlar olarak, bu konuda en doğruyu, bilimsel çözümü de sonunda yine biz söylemek zorundayız. Çünkü biz tartışılan olayın kendisiyiz. O halde; kararı da sonunda ancak biz kendimiz verir, çözümü de kendimiz getiririz. Bunun dışındaki her uygulama, her bakış elbette anti-demokratik olacaktır.

Başta da açıklandığı gibi olayları mutlak suretle ülke sorunları bütünlüğü içinde ele almak, her toplumsal olay karşısında teknikerler olarak bir görüş getirmemiz ön koşuldur. Ama, kendi konumuzla ilgili sorunu en doğru yanları ile ortaya çıkarmak da en başta gelen örgüt sorumluluğumuzdur. Gen. Yön. Kurulu bu açıdan hareketle, bu sorunu son gelişmeleri de gözönüne alarak M.Y.O. - Y. Tekniker adayı meslektaşlarımız ve üyelerimizle birlikte bir kez daha tartışıp karara bağlanmasını ve yapılacak çalışmaların, alınacak kararlar doğrultusunda yürütülmesini uygun görmüştür.

Saygılarımızla,
Gen. Yön. K.

EĞİTİM :

Giriş :

Kişi, dış çevre etkenleri ile kendi kendini yaratır. Bu dış çevre; toplum, uygarlık ve doğadan ibaret maddi ortamdır. Kişi, bu dış çevrenin etkenleri altındadır. Ona göre değişip gelişir. Bu suretle kişi farkında olmadan zorlu ve sürekli bir eğitim çemberi içindedir. Okulların, üniversitelerin daha kurulmadığı, eğitim ve öğretim işlerinin daha yapılmadığı zamanlarda da insanlığın durmadan değişip gelişmiş olması, çeşitli bölgesel uygulamalar meydana getirmiş bulunması, bu oluşumun bir sonucudur.

Buna göre, çağdaş eğitimin, kişinin etrafında yapma etkenler meydana getirmekten başka bir şey olmadığı açıkça görülmektedir.

Eğitimin olumlu yada olumsuz oluşu, bu yapma etkenlerin seçilmesine bağlıdır.

Türkiye'de uygulanmakta olan klasik eğitim sisteminin seçtiği biricik etken söz ve yazıdır. Öğrencilerin beyin hücreleri söz ve yazı bombardımanına tabi tutularak başarıya ulaşılmak istenir.

Gerçi söz ve yazının da güçlü bir etken olduğu ve bu etkenlerle kişinin değiştiği, kimi yetenek ve eğilimler kazandığı yadsınamaz. Gerçekten eğitim gören kişi, bazı değişikliklere uğramaktadır.

Türkiye'de emekçi sınıf okumuşlarının çevrelerinden koştukları ve çoğu kez toplum dışı varlıklar haline geldikleri açıktır. Yıllık bütçeden ayrılan milyonları kuruşu kuruşuna harcadığı zaman, Milli Eğitim Bakanlığı görevini başardığı kanısındadır. Eğitimin, süre ve ekonomik savurganlıktan önce, içeriği düşünülmelidir.

Halkın parası ile yürütülen eğitimin, halka en az, harcanan paraya eşit nimetler getirmesi, eğitimin ereği olmalıdır.

Eğitim insanlığın temel erdemlerinden ilki olan, ekmeğini emeği ile elde etmek kuralını unutturmamalıdır. Eğitim, fantezi bilgiler edinip, o bilgilerle üstünlük savunusuna girişmeyi kolaylaştıran yada çalışmadan yaşamak ayrıcalığını sağlayan bir araç olmamalıdır. Bu konu çok yanlı ve ciddi bir davadır.

Eğitim gören kişi, toplumun içinde ve topluma yararlı kişi olmalıdır. Kişi, salt başkalarının yada egemen sınıfların buyruğuna giren bir robot olmak için değil, kendisine ve sınıfına yararlı nitelikler kazanmak için eğitim görmelidir. Bu niteliklerden yoksun bir eğitim, sakat ve ahlâk dışıdır.

Eğitimde seçilen yapma etkenler, eğitim görenlere, çoğu zaman yaşamları boyunca yön vermektedir. Bu bakımdan, eğitimi yürüten güçler, insanlık ve tarih önünde büyük sorumluluk yüklenmişlerdir.

Eğitim, maddi ortamda değişiklik yapma ve gelişime katkıda bulunma alışkanlığını ve etkinliğini verecek nitelikte olmalıdır. Eğitim dönemi boyunca okuma, araştırma ve uygulama alışkanlığını edinemeyenler, sadece maddi eylemlerden kaçmak ve başkalarının sırtından geçinmek alışkanlığı ile kalmaktadırlar.

Kişi üzerinde etken olan dış çevre değişmedikçe, kişi de değişmez. Onun için, kişinin ve toplumun değişmesi, önce doğa ve uygarlıktan ibaret olan maddi çevrenin değişmesine bağlıdır.

O halde eğitimde seçilecek etken, maddi uygarlığın kendisidir. Uygarlık maddi bir değişimdir. O, öğrenilmeden önce yapılır. Şu halde eğitim, bir iş, bir eylem olarak başlar. İşin ve eylemin verdiği alışkanlık, maddi ortamda değişiklik yapma, eğitimden elde edilen birinci sonuçtur. Bu sonucun ekonomik bir değeri olmalıdır. Bu da eğitimin verdiği ikinci sonuçtur. Öğrenci, üretim alışkanlığı ile birlikte yaratma iradesini de kazanacak ve yaptıklarının ekonomik verilerini göreceklerdir.

Eğitim sadece kavrama, belleme ve pratik bilgiler alma işi değil, bir kalkınma işidir de. Çünkü yapma ve kullanma alışkanlıklarını sonuna dek götürecektir ve yaptıkları ile sürekli olarak kendi kendisinin öğreticisi ve etkeni olacaktır.

Üretken eğitimin esası, İsmail Hakkı TONGUÇ'un uygulamaya giriştiği ve temel ilkelerini koyduğu "KÖY ENSTİTÜLERİ" sistemidir.

Daha sonra teknik eğitim dalında "TEKNİKER" okulları sistemidir. Bu sistemin temel görüşü "ÜRETİM SÜRECİ İÇİNDE EĞİTİMDİR".

Köy Enstitüleri için okul, gerçek eğitim ortamı olan köydür. Teknikerler için, sanayinin - üretimin içidir.

Üretim araçları kullanılacak, kullanılırken kullanımı öğrenilecektir. Eğitim ve öğretim birbirinden ayrılmaz niteliktedir. Tarım ve Endüstri eğitimin içindedir. Onun içindir ki eğitim, genel yöntemin çelişik bir kolu değil, onun tamamlayıcısıdır.

Üretken eğitimin öğrencisi tüm halktır.

Kitlelerin eğitim taleplerine geçici çözüm getirmek ve bu alandaki toplumsal birikimi bir ölçüde bastırabilmek için; plansız ve ilkel programlarla eğitim veren ve yeni açılan eğitim kurumları, giderek emekçi çocuklarını müşkül durumlara düşürmüştür.

İstihdam ve mesleki talepler düşünülmeden, yetki ve buradan doğan ünvan ve kadrolar yasal teminat altına alınmadan, salt okumuşlar ama, arkasında işsizler ordusu doğuran aldatici, beceriksiz ve sorumsuzca yaptırılan eğitim, teknik elemanlar içinde de büyük huzursuzluklar yaratmıştır.

Bugün, uzun yılların birikimi olarak konuyla ilgilenen herkesin de kabul ettiği gibi, teknik eğitim sorununa tarihsel gelişmenin doğrultusunda, çağdaş sanayileşme ilkelerine uygun, ülke gerçeklerinin ışığında bakmak zorundayız.

Türkiye'de teknik eğitimi incelediğimizde, tüm eğitimle birlikte hasta olduğunu görüyoruz. Teknik eğitimdeki bu hastalık kapitalist sistemdeki bir hastalıktır. Teknik eğitime de yansıyan bu hastalık bugün başlamış değildir. Aslında bu hastalık teknik eğitime özgü bir hastalık da değildir. Teknik eğitimi yığılmaları önleme hizmeti olarak görme, soyut eğitim sistemine bağlı kılma sonucu ortaya çıkan yanlış kökü, tarihin geçmişinde yatmaktadır.

Ülkemizin ilk sanayileşme adımıyla başlayan teknik eğitimdeki yanlışlar giderek önemli boyutlara varmıştır. Ancak bu konunun önemi, teknik eğitim sorununa gerekli yaklaşımla değil, yapılan eğitimin üretim için olmadığı gerçekleri ortaya çıktıkça, üretim ve sanayideki gereksinimlerin sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Bugüne değin, gerek genel eğitim alanında ve gerekse teknik eğitim alanında, ön plandaki konu, amaç olan insanın çağdaş teknolojik gelişmelere göre eğitilmesi olmamış, ülkemizdeki cılız, çarpık sanayileşmeye uygun montajcı ve okul içi eğitim olmuştur. Batının kapitalist sanayileşme sürecinde yüzyıllar boyu, geliştirilen yeni yeni eğitim sistemiyle sanayi içine teknik insan gücü yetiştiren eğitim uygulamaları yapılırken, ülkemizde bu eğitim kurumları üretimin dışına itilmiştir.

Durum böyle olunca; insanlar diploma eğitimine mecbur edilmiş, üretim için eğitim yapılmışsa bile, zaman içinde bu eğitim kurumları da ya kapatılmış, yada yozlaştırılmıştır.

Bugün, eğitim üretim için olmalıdır ilkesinin hayatta olan tek mirasçıları TEKNİKİKERLER'dir. Bu eğitim kurumlarının gerekliliğini, ülkemizin somut şartlarına uygun olduğunu yıllardan beri bağırarak Teknikerler, öyle talihsiz bir rastlantıdır ki, uzun yıllar bu seslere kulak asmayanların, bilimsel sorumluluğunu kullanmayanların, bugün bu konuyu Teknikerler de dahil olmak üzere tartışmasını yaşıyorlar.

Ama, geçen yıllar ve israf olan zamanla birlikte, bir yığın insanın boş-

lukta kalması, hâlâ yetkisiz, ünvensiz olmasının ve yıllar boyu sorumsuzca ortada bırakılmalarının faturası ortadadır.

Eğitim, herkese bir hüner, bir meslek, bir sanat kazandırmalı, iş ve meslek terbiyesi getirmelidir. Bu bilince eren toplum, sömürücüyü tanıyabilir, sömürücülüğe karşı çıkabilir. Böyle bir ortamda ne sanat sahtekârlığı, ne de bilim maskesi altındaki lâfazanlık yaşayabilir.

Yüksek öğretimin sınıf ve kişiler tekelinden kurtarılması, böyle bir ortamın yaratılmasıyla yakından ilgilidir. Çünkü yüksek öğretimi, desteği yada ilgisizliği ile ayakta tutan toplumdur.

TASARIMCI KADROLARLA ESAS ÜRETİCİ GÜÇLER ARASINDA KOL VE KAFA EMEĞİ İLE ÜRETİME KATILAN TEKNİK ELEMANLARIN TARİHİ GELİŞİMİ :

Üretimi ateize düzeyinde yürütmek ve yönetmek için, Tasarımcı mühendislerle, esas üretici güçler arasında köprü görevi gören teknik eleman yetiştirmek anlayışıyla ilk kez T.C.D.D. bünyesinde 1911 yılında; Nafia Kondüktör Fen Mektebi âliyesi adı altında açılan eğitim kurumları, 1922 yılına kadar çok zor şartlar altında öğretimi sürdürebilmiş, 1922 yılında okulun adı, Nafia Fen mektebi olarak değiştirilmiştir.

1926-1927 öğretim yılında okulun iki yıl olan öğrenim süresi 2,5 yıla çıkartılarak birisi Martta diğeri Temmuzda olmak üzere yılda iki defa mezun vermeye başlamıştır. 1930 yılında öğrenim süresi 3 yıla çıkarılan bu okullar bu defa yılda bir mezun vermek şekliyle devam ettirilmiştir.

1937 yılına kadar bugünkü Yıldız Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi binalarında Fen Memuru (TEKNİKER) yetiştiren bu okula, sonradan 3074 sayılı Kanunla Mühendislik bölümü ilâve edilerek, adı da Yıldız Teknik Okulu olmuş, TEKNİKER'lik öğretimi de aynı çatı altında devam ettirilmiştir.

Bu tarihe kadar Bayındırlık Bakanlığına bağlı olan bu okullar, 1941 yılından itibaren 4121 sayılı Yasa'yla M. E. Bakanlığına devredilmiştir.

AYRICALIK BAŞLATILYOR :

12 Ekim 1943 tarih ve 319 sayılı Talim ve Terbiye Kurulu kararıyla okulun öğrenim sistemi değiştirilerek Mühendislik Bölümü yüksek dereceli, TEKNİKER'lik bölümü de orta dereceli hale getirilmiştir.

Bu tarihe kadar orta okul mezunu kabul eden bu okullara 1943 öğrenim yılından itibaren Erkek Sanat Enstitüsü ve Yapı Enstitüsü mezunları alınmaya başlandı.

Öğrenim bu şekilde sürdürülürken, 1950 yılında iktidarın değişip D.P.'nin hükümet olmasıyla; sistemdeki anlayışın toplumsal olaylara ve toplumsal guruplara yavaş yavaş yansımalarının uzantısı olarak, 1952 yılında TEKNİKER'ler üzerindeki baskı da yoğunlaşmıştır.

Okulun esas amacı olan TEKNİKER'lik eğitimi, eğitim bütünlüğü anlayışından koparılarak Zincirlikuyu Yapı Enstitüsüne, daha sonra da Sultanahmet Sanat Enstitüsüne nakledildi.

1960 yılına kadar bu yanlış politika ve uygulamalara, örgütlü olmadığı için karşı çıkamayan TEKNİKER'ler, egemen güçlerin yönetime tam

hakim olup yasalarda yaptıkları değişikliklerle tüm çalışanları ekonomik ve demokratik baskı altına almak istemişler, yine bu anlayışın devamı olarak 22.2.1960 tarihinde TEKNİKER'lere tanınan yetkileri de bir kararnameyle geri almışlardır.

1952 yılından beri uygulanan geriletme ve baskı politikasına ve yetkilerini geri alan karara karşı çıkan TEKNİKERLER, buldukları bütün bölgelerde aynı anda eyleme geçerek, olayı kamuoyuna duyurmak istemişlerdir.

27 Mayıs 1960 Devrimine kadar bu tepkiler sürdürülmüştür.

Genel ekonomi-politiaklarının yanlış uygulanışı sonucu, ülke genelinde ileri boyutlara varan toplumsal rahatsızlıklar, 27 Mayıs 1960 Devrim hareketiyle Hükümetin devrilmesini getirmiştir.

1960 yılında başlatılan tepkiler, 1963-64 yıllarına kadar devam etmiş olup, TEKNİKER'ler için istenen Ekonomik-Demokratik ve Mesleki haklar verilmeyince, eylem boyutları genişleyerek ülkeyi yönetenleri rahatsız etmeye başlamıştır.

Sorunlarına çözüm isteyen öğrenci ve mezun TEKNİKER'ler olayın üzerine daha kararlı bir biçimde giderek, tepkilerini yoğunlaştırmışlardır.

TEKNİKER'lerin bu kararlılıkları karşısında, siyasi iktidar çıkış yolu olarak 1966 yılında Yüksek Tekniker okullarını açmayı yeğlemiştir.

TEKNİKER'ler bu kararı, kalıcı olmayan, sağlıksız aldatmaca bir çözüm olarak değerlendirmişler, direniş ve eylemlerini ölüm oruçları ve sessiz yürüyüşlerle, okullara girmemekle protesto etmişlerdir. Çünkü; Mühendislik ünvanı ve hakları verilecektir vaadleriyle açılan Yüksek Tekniker okullarından mezun olacakların, yetki, ünvan ve daha ileri eğitim olanakları yasal olarak belirlenmemiştir. İsteklerine çözüm getirilmesi için, demokratik direnme haklarını kullanan bu insanlar, 1968 yılında alınan bir kararla okullarından atılmaya mahkûm edilip, tüm ülkedeki TEKNİKER okullarını kapatmışlardır.

OKUL KAPATMAK ÇÖZÜM MÜDÜR?..

Tekniker okullarının bu tarihte kapatılmasından sonra, kamu ve özel sektör işyerlerinde bu nitelikteki teknik elemanların boşluğunu doldurmak için İkinci Beşyillik Kalkınma Planı doğrultusunda, M. E. Bakanlığı tarafından Teknisyen okullarının açılması gündeme getirilmiştir. Bakanlıklar arasında bile çelişki yaratan bu karar üzerine, kendisini en çok ilgilendi-

ren Sanayi Bakanlığı ise 359-24460 sayılı yazısıyla Teknisyen Okullarının açılmasına karşı çıkmıştır.

Buna rağmen, Teknisyen okullarını öğrenime açan M. E. Bakanlığı, bir süre sonra Kamu ve Özel sektörün bu okul mezunlarını kabul etmesi üzerine, verdiği karardan geri dönerek Tekniker boşluğunu doldurmak amacıyla açılan Teknisyen okullarını kapatmıştır.

Bu gelişmeler aşama aşama bu şekliyle sürerken, sürekli nüfus patlamasının da getirdiği öğrenci sayısındaki fazlalığın, yüksek öğrenim önündeki birikimi de kırmak amacıyla; 26 Eylül 1975 gün 0001-3745 sayılı kararlarla "YAYKUR" sistemi içinde 49 Meslek Yüksek Okulu öğrenime açılmıştır. Bu sistemin amaçlarından biri de; 1911 yılında öğrenime açılan Nafia Kondüktör Fen Mektebi âliyesi ile aynı olduğunu, amaç maddesinde şöyle ifade etmektedir:

«İş gücü içerisinde Mal ve Hizmet üretimine dönük Mühendis ve usta, işçi yada uzman eleman ve usta üretici arasında yer alacak, bilgi ve maharet kazanmış elemanlar yetiştirmektir.» (...)

Esas amacı bu olmasına karşın, kurulan bu okulların eğitim-sanayi-insangücü anlayışıyla hedeflendirilmemesi, üretim içindeki yerinin kuruluş amaç maddesinde belirtilmiş olmasına rağmen, mezunlarının hangi ünvan ve yetkilerle istihdam edileceğinin saptanmaması, bu insanları da geçmişte TEKNİKER'lerin içine düştüğü zor durumlara sokmuştur.

Yapılan bu yanlış uygulamaların düzeltilmesi için, demokratik ve mesleki istemlerine çözüm isteyen ve bunu eyleme dönüştürerek dile getiren M. Y. Okul öğrencileri bu defa da Teknikerlerin geçmişte yaşadıklarının başka bir şekli olan anlayışla karşılaşarak okullarına öğrenci alınması durdurulmuştur.

Tasarımcı kadrolarla esas üretici güçler arasında kol ve kafa emeğini üretime aktararak görev yapan Teknik Elemanlar (TEKNİKER'ler) 1911 den günümüze kadar geçirdiği aşamalarda, üretimi atelye düzeyinde yürüten ve yöneten, pratik yeteneklere sahip elemanlar olarak, değişik isim ve sürelerle yetişmiş olsa bile hayat içinde varolmuşlardır.

BU KONUDA Ü. Y. TASARISINDAKİ POLİTEKNİK ANLAYIŞ

(*) Ülkemiz endüstrileşme sürecine girmiş bulunmaktadır. Montaj endüstrisinden üretim endüstrisine geçildiği ölçüde, gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, iş çevreleri yeni bir mühendis tipine ihtiyaç duymaktadır.

(*) Üniversiteler Yasa Tasarısı

Bu mühendis tipi fabrikaların tasarım mühendislerinin dışında, üretimi atelye düzeyinde yöneten, nicelik ve niteliğin garantisini sağlayan, daha çok pratik içinde yetiştirilmiş uygulayıcı mühendistir. Bu üniversitede daha çok bu tür mühendis tipi yetiştirilmesi öngörülmüştür.

Bu amaçla kurulmak istenen üretim mühendisliği veya üretimi atelye düzeyinde yürüten ve yöneten uygulama mühendisi yetiştirecek bu üniversitelerin, yukarıda açıklanmaya çalışılan tarihî süreç içinde değişik isimlerle de olsa eğitim veren Teknik eğitim kurumlarından farklı olmadığı açıktır.

Pratikten yetişip, üretimi atelye düzeyinde yürüten ve yöneten hangi meslek gurubunun bu görevi üslendiği, yürüttüğü bu gelişim içinde belirlenmiştir. Bu konuyla ilgilenen uzman kişi ve kuruluşların da görüşleri aynı doğrultudadır.

T.B.M.M. VERİLEN KANUN TEKLİFİ VE T. EĞİTİM KURULTAY BİLDİRİSİ :

Bir eğitim uzmanı olan Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal ve 15 Milletvekilinin 22 Kasım 1969 yılında T.B.M.M.'ne verdiği Kanun teklifi ve ayrıca 20-21 Mayıs 1971 yılında toplanan Türkiye Teknik Eğitim Kurultayı Komisyon Raporunda TEKNİKER'lerin tanımı aynı ortak görüşle ve aynı ifadelerle tutarlı bir açıklık kazanmıştır.

Gerek söz konusu Kurultay Sonuç Bildirgesinde, gerekse 22 Kasım 1969 tarihinde Sayın Hayrettin Uysal ve 15 M. Vekilinin TEKNİKER'lerle ilgili olarak, T.B.M.M.'ne verdikleri Kanun teklifinde, TEKNİKER'lerin MESLEKİ EHLİYET ve NİTELİĞİNİ ŞÖYLE TANIMLAMİŞTİR :

MESLEKİ EHLİYET VE NİTELİK :

Madde : 2 — Tekniker okullarından diplomalı, imalât, inşaat ve üretimle ilgili çeşitli iş ve endüstri kollarında kendisine üretim, imalât, inşaat yada bakım amacıyla verilen işlerin etüdünü, keşfini belirli bir kapasiteye kadar projelerini ve iş programlarını hazırlayan ve bu çalışmalara katılan, kendisine verilen büyük kapasiteli projeleri okuyup "UYGULATTIRAN, İŞİN YÜRÜTÜLME VE YONETİMİNDEN SORUMLU OLAN, MÜHENDİS VE İŞÇİLERLE DOĞRUDAN DOĞRUVA İLİŞKİDE BULUNAN TEKNİK ELEMANLARDIR".

MESLEKİ FORMASYON :

Madde : 3 — Erkek Sanat ve Yapı Enstitüleri yada denkliği M. E. Bakanlığınca kabul edilmiş okulları bitirip, seçeceği branşla ilgili meslek dalında en az 300 iş günü çalıştıktan sonra bu okullar üzerine en az iki yıl daha (dört sömestir) akşam üç yıl, (altı sömestir) yüksek öğrenim veren Tekniker okulunu bitirmiş olmak.

SONUÇ :

Ülkemizin içinde bulunduğu sistem, ekonomik alanda hastadır. Bu hastalık, tüm toplumsal olaylara yansıdığı gibi eğitime de yansımaktadır.

İşte; 1911 yılında temelleri atılan "POLİTEKNİK" içerikli TEKNİKER okullarının, tarihsel süreç içinde, siyasal iktidarların kendi ekonomik ve politik tercihlerine göre şekil değiştirerek günümüze kadar gelmesi, sistemin genel hastalığının sonucu olmuştur.

Ancak; özünde doğru olan TEKNİKER'lik eğitimi, her türlü değişimlere rağmen terk edilememiş, TEKNİKERLER de her dönemde aranan elemanlar olmuştur.

Günümüze kadar büyük yanılgılarla sürdürülmek istenen eğitim anlayışı, büyük toplumsal huzursuzlukları da beraberinde getirmiştir. Bugün de gündeme gelen, Üniversiteler Yasa Tasarısıyla, gerçekleştirilmek ve geliştirilmek istenen "POLİTEKNİK" eğitim anlayışı, iyi niyetli yönlerine rağmen, soruna olumsuz boyutlar kazandıracaktır.

Bugünkü Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısı, uzun süreli eğitimi çıkış yolu olarak görebilir. Ancak; bugünkü teknolojik ilerlemeler insanları en verimli çağında okul binalarının içinde uzun süre tutmayı gerektirmiyor.

Bugün Türkiye'de toplumsal olaylar ileri boyutlara varmıştır. Ama, bu olayların temelinde sistemin hastalığı yatmaktadır.

Hasta olan ekonomik ve sosyal yapıyı daha fazla yüklemekten kaçınılarak, süresi kısa fakat, nitelikli eğitim en sağlıklı yol olacaktır.

Politeknik eğitim, dış ülkelerde de gözlendiği gibi, işe tavandan değil tabandan başlayarak geliştirilen kısa süreli eğitim sistemidir.

ÇALIŞMA RAPORU

(6-7 MAYIS 1978 / 9-10 HAZİRAN 1979)

SUNUŞ

6 - 7 Mayıs 1978 tarihlerinde Ankara'da yapılan Türkiye I. Teknikerler Kurultayının sonunda, çıkan kararları yürütme görevini; Ankara'ya uzak olduğu nedeni ile Genel Merkezimiz üstlenmek istememiş, bu görevin Ankara içinden seçilecek delege üyelerle, Ankara'ya yakın şube örgütlerini temsil eden yöneticilerden oluşan bir yürütme kuruluna verilmesini önermiştir.

Bunun üzerine söz alan şube temsilcileri ve delegeler, böyle bir Yürütme Kurulunun başarılı olamayacağını söyleyerek, ısrarla bu görevin, örgütsel çalışmalarda uzun deneyimi olan, gelişmelerin başından beri içinde bulunan, merkezi İstanbul'da olmasına rağmen TÖM YÜKSEK TEKNİKER VE TEKNİKERLER DERNEĞİ'ne verilmesini, kararların bu genel merkez tarafından yürütülmesini oybirliği ile kabul etmişlerdi.

Genel Merkezimiz bu karar üzerine, eski dağınıklığı sürdürmemek, her önüne gelenin ilgililerle veya bakanlarla görüşme yapmaması koşulu ile merkezî bir disiplin içinde, bu kararları hayata geçirme görevini ve sorumluluğunu üstlenmiştir.

Ancak; bu anlayışla, görev kabul eden genel merkezimiz, Kurultay kararları doğrultusunda çalışmalarını sürdürürken, bazı şube örgütleri ve Ankara'da bulunan örgütçe, önüne büyük engeller çıkarılmış, mesleki sorunlarımızın çözümünde bir güç sağlayan Kurultayda oluşan bütünlüğü parçalamış, bir ölçüde de olsa Kurultayın gücünü kırmışlardır.

Bu zor şartlar ve engellemeler içinde görevi yürüten genel merkezimiz, üstlendiği sorumluluğun bilincinden hareketle, her şeye rağmen örgütsel gücünü bu saldırılara karşı kullanırken, mesleki sorunların çözüme ulaşması için önemli adımlar atabilmiştir.

Bu çalışma raporunda 6-7 Mayıs 1978'de yapılan Türkiye 1. Teknikerler Kurultayından 9-10 Haziran 1979 tarihlerinde yapılacak Türkiye 2. Teknikerler Kurultayına kadar, yapılan çalışmalar aktarılmaktadır.

Genel Merkezimiz bu dönem içinde neler yapabildiğini, neler yapamadığını, nerede başarılı olduğunu nerede başarılı olamadığını tüm yanlışları ile fazla detaya inmeden açıklayacaktır.

2. Teknikerler Kurultayından, bu çalışmalarını ve yeni gelişmeleri de değerlendirerek çıkacak kararların, Tekniker toplumunu daha ileri noktalara getireceğine inancımız tamdır.

Saygılarımızla,
Gen. Yön. K.

TEKNİKER VE Y. TEKNİKERLERİN DİPLOMALARINDA EKSİK YAZILAN ÖĞRENİM SÜRELERİNİN DÜZELTİLMESİ İLE İLGİLİ ÇALIŞMA :

1. Kurultaydan hemen sonra Kurultay kararlarının bütünlüğü anlayışı içinde sürdürdüğümüz çalışmalar sırasında, T.T.D.K. tarafından Teknikerlerin 2 yıllık yüksek öğrenim, Y. Teknikerlerin 3 yıllık yüksek öğrenim görmüş olduklarına dair kararın çıkartılması çalışmalarına öncelik verilmiştir. Bu sorunun çözülmesi için Kurultayda yansıyan gücümüz ve örgütsel gücümüz; bu noktada birleştirilmiş, meslektaşımız Sayın Tuncay Mataracı'nın ve Parlamento içinde M.V.'lerinden büyük destek sağlanmıştır.

Bu yoğun çabamıza ve sorunun birbirinden kopuk değerlendirilmesi için gösterdiğimiz dikkate rağmen; karar, Ankara'da bulunan Çorakçı yönetiminin yanlış, tutarsız yaklaşımı nedeni ile 16 Ağustos 1978 tarihinde tek yanlı çıkarak Teknikerler arasında kırıngılığa yol açmıştır. (Çorakçı yönetimi bu kararın tek yanlı çıkartılmasında hata yaptıklarını, yanlış davrandıklarını 21 Ocak 1979 tarihinde yapılan Kütahya toplantısında bizzat açıklamışlardır.)

Çıkan kararların tek tek hayata geçirilme hesapları, Ankara'da karşılaştığımız bu olayla birlikte baştan yara almıştı. Bu ihanete rağmen, karar noksan, tek yanlı çıkıp açıklanınca tekrar harekete geçilmiş, Gn. Yön. K., M.V.'leri ile birlikte kararın düzeltilmesi için M. E. Bakanı ile görüşmüşlerdir. Bu görüşmede, teknikerlerle ilgili kararın Bakan tarafından çıkartıldığı söylenmiştir. Ancak; çıkan kararın üç yıl gece öğrenimi gören Teknikerlerle ilgili olmadığı Bakana açıklandıktan sonra, T.T.D.K. Başkanı ile konuyu tekrar görüşmek için Bakan tarafından randevu alınmıştır.

T.T.D.K. Başkanı ile bu konuyla ilgili yapılan görüşmede, konu kendilerine uzun uzun anlatılmıştır. 3 yıllık gece öğrenim görmüş Teknikerlerin 2 yıllık Y. Öğrenim kararı çıkmadan, 4 yıllık gece öğrenimi görmüş Teknikerlerin 3 yıllık Y. Öğrenim görmüş sayılmasının yanlış olacağı, T.T.D.K. bu kararı bu şekilde vermekle çelişkiye düşüldüğü açıklanmıştır.

Bu görüşmelerden sonra T.T.D.K. bu kararın düzeltilmesi için mesleki ve Teknik Öğretim Gn. Müdürlüğü ile, Örgün Daire Başkanının görüşlerine başvurmuştur. Bu iki kurumun görüşlerinin bir an önce T.T.D.K.'na iletilmesi için yoğun çaba harcanmış, değişik politik gelişmelerle birlikte; yine Ankara'daki yönetimin sürekli çalışmalara ihaneti nedeni ile ancak söz konusu görüşlerin 6 Mart 1979 tarihinde tamamlanması sağlanabilmiştir.

Görüşü istenen iki kurumun da bu konuda olumlu cevaplar vermesine karşın T.T.K. Başkanlığı, bu görüşlerle birlikte bu kararın çıkma ihtimalinin zayıf olacağı gerekçesi ile konuyu T. T. Kuruluna sokmayı uygun görmemiş, konuyu yeniden inceleteceğini söylemiştir.

Nisan ayında yedekten alınıp başkanlığa getirilen Rauf Çelik'le (Bekiroğlu) birlikte, Çanakkale M.V. Sayın Altan Tuna ile yapılan görüşmede T.T.K.'lu Başkanı, bu konuyu gündeme getirmeyişinin nedenini, Ankara'daki Çorakçı yönetiminin yaptığı hatalı ve yanlış davranışlara bağlamıştır. Bu görüşmeye bugünkü Ankara Yön. Kurulu Başkanı bizzat şahit olmuştur.

Teknikerlerle ilgili bütün çalışmaları günü gününe ve adım adım izleyen Genel Merkezimiz tüm uğraşlara rağmen bu kararın bugüne kadar çıkmamasında, sorunun karar aşamasına gelmesine karşın, Ankara yönetiminin açıkça ihaneti nedeni ile başarılı olamamıştır.

T.T.K. Başkanı ile yapılan son görüşmede Mes. Tek. Eğitim Genel Müdürlüğünden ikinci defa bir görüş istendiği söylenmiştir. Görüşün bu kurumdan ikinci defa olumlu gelmesi için, yoğun çalışma yapılmıştır. Bu görüşün belirlenmesi ile birlikte T.T.K.'lundan kararın çıkması yine de oyalanırsa, yargı yolları ile birlikte bütün yollara başvurulacaktır.

T.T. KURULUNDAN ÇIKAN TOPAL KARARDAN SONRA DİPLOMA DEĞİŞTİRME OLAYI :

16 Ağustos 1978 tarihinde Y. Teknikerler için çıkan karardan sonra, apar topar diploma değiştirme girişiminde bulunan Ankara yönetiminin yaptığı girişimleri öğrenen Genel Merkezimiz, derhal olaya müdahale etmiş, yetkililerle yaptığı görüşmelerle bu değişikliğe engel olmuştur.

Daha Teknikerlerin 2 yıllık Y. Öğrenim kararı çıkmamışken, topluma hiçbir yarar getirmeyen bu kararı kurtuluş görüp, bayram havasına sokmak ve apar topar diploma değiştirmeye kalkmak olumlu yönde giden gelişmeleri engellemenin burada da somut bir yansıması olmuştur.

Bu çalışmalarda da, diğer çalışmalarda olduğu gibi, örgüt anlayışıyla hareket edilmiş, toplumu birbirinden koparmamaya dikkat edilmiştir.

Teknikerlerin 2 yıllık yüksek öğrenim kararı çıkarılmadan, M.Y.O. mezunlarının ünvan sorunları açıklığa kavuşmadan, hiçbir avantaj sağlamayan diploma değişimine şekilcilik gözüyle bakılmıştır.

Daha güncel ve acil olan yukarıdaki sorunların çözümü halinde, son gelişmeleri de değerlendirerek, bu konuda ortaya çıkacak ünvanların üretim Müh., Tekniker-Müh., veya mühendislik şeklinde diplomaya geçirilmesi anlayışı genel kabul görmüş, çalışmalar bu anlayış içinde sürdürülmüştür.

YAN ÖDEME SORUNU :

657 sayılı Devlet Personel Yasasının 1327 sayılı kararıyla ortaya çıkan Yan Ödeme sorunu çıktığı günden beri Teknik elemanlar arasında ayrıcalık yaratıp, sürtüşmelere sebep olmuştur.

Özellikle mühendis kesimi dışında kalan teknik personel üzerinde oynanan bu oyun karşısında Teknikerler her sene hazırlanan teklifleri düzeltmek için yoğun çaba sarfetmişlerdir. Bu çalışmaların bazılarında etkili olabilmiş bazılarında ise etkili olamayarak Teknikerler büyük haksızlıklara uğratılmışlardır.

1. Teknikerler Kurultayından sonra 9 Ağustos 1978 tarihinde çıkan Yan Ödeme kararnamesinde yapılan yanlışlığı düzeltmek için sık sık Ankara'ya gidilmiş, son olarak Temmuz 1978'de Sayın Tuncay Mataracı'nın da araya girmesi ile ancak, Y. Teknikerlerin yan ödemesi, aynı işi yapan Müh. ve Mimarlarla eşit şekle getirilebilmiştir.

1978 yılı Yan Ödeme Kararnamesinin hazırlığına girildiği sıralarda, Genel Merkezimiz konuya eğilmiş ve Sn. Tuncay Mataracı vasıtasıyla Maliye Bakanlığı yetkilileriyle ayrı ayrı görüşmüştür. Verilen yanıtlar hiçbir ayrıcalığın söz konusu olmayacağı biçiminde olmasına karşın, Kararname hazırlandığında durum böyle olmamış, 1978 Yan Ödeme Kararnamesi hazırlanıp Bakanların imzasına sunulduğunda, bize Gümrük ve Tekel Bakanı Sn. Tuncay Mataracı tarafından haber verilmiştir. Ankara'ya geldiğimizde Sn. Tuncay Mataracı'nın dışında bütün Bakanlar, Yan Ödeme Kararnamesini imzalamıştı.

Yani, yaptıkları ayrıcalıklı muameleden yetkililer de rahatsız olmuş olacaklar ki gizli gizli imzalayıp düzeltme olanağının kalmadığı bir anda, Genel Merkez yetkilimize durum açıklanmıştır.

Böyle bir uygulamayı kabul edemeyeceğimizi söyleyince, 1979 yılı Yan Ödeme Kararnamesinde bu eksikliğin düzeltileceği bizzat Maliye Bakanlığı yetkilisi Erciş Kurtuluş tarafından söylenmiştir. Bu haliyle kabul etmeniz de etmeseniz de bu Kararname çıkacaktır diye ilâve edildiğinde Genel Merkezi temsilen Ankara'ya giden Gn. Sekreter arkadaşımız sorunun tek yanlı çözümünü kabul etmek zorunda kalmıştır.

Meselenin peşini bırakmış değiliz. Ancak Türkiye'deki bürokrasiyle başa çıkmak bugün henüz kolay mesele olmuyor. Bu ayrıcalığın düzeltilmesi için bütün olanaklar kullanılacaktır.

Özünde hiçbir artış getirmeyen bu düzenlemeler doğrultusunda çalışmalar yapılırken, Teknikerler ve Tüm Teknik elemanlar artan hayat pahalılığı karşısında ancak sendikal hakları elde etmekle ücret sorunlarını daha sağlıklı çözümlere ulaştıracağı bilincini önde tutmaktadırlar.

Bu konuda TÜTED'de bütünleşerek, sendikal haklara kavuşulması doğrultusunda da çalışmalar yapılmıştır.

TEKNİK PERSONEL TAZMİNAT YASA TASARISI İLE İLGİLİ ÇALIŞMA :

Bu Yasa tasarısının hazırlanmaya başlandığı günlerde, gerekli yerlerde görüşmelere girdik ve Teknikerlere yapılacak eşitsiz uygulamanın şiddetle karşısında olacağımızı söyledik. Tasarı hazırlandıktan sonra TÜTED ve diğer meslek örgütleriyle birlikte iki kez basın toplantısı yapılarak tasarı protesto edildi.

Başbakanlığa ve ilgili Bakanlıklara telgraf çekildi. Teknikerleri ikinci sınıf Teknik eleman durumuna düşüren bu tasarının bu durumda kanunlaşmaması için T.B.M.M.'de her türlü demokratik yasal hakkımızı kullanarak örgüt olarak gerekeni yapacağız. Kurultay delegeleri önünde bu tasarıyı bir kez daha protesto ediyoruz.

MESLEK YÜKSEK OKULLARI İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR :

1. Teknikerler Kurultayının eğitimle ilgili isteklerinin bütünlüğü içinde, orta dereceli meslek eğitiminden ve Türkiye'de geliştirilmesi istenen eğitim anlayışından koparmadan, Meslek Yüksek Okulu (M.Y.O.) Teknik ve hayati bilimler mezunlarının sorunları kendi sorunlarımızın bir parçası sayılarak, getirilecek çözümlerin birlikte hazırlanması ve çözüme ulaştırılması için iki meslek grubunu bütünleştirici çalışmalar yapılmıştır. M. Y. Okullarının bulunduğu şehirlerdeki öğrenci ve mezunlarla toplantılar düzenlenmiştir. Genç meslektaşlarımızın da görüşlerini alarak sürdürülen çalışmalarda, Tekniker ve M.Y.O. olayını birbirinden koparmadan önemli adımlar atılmıştır.

Bu konuyla ilgili 21-22-23 Kasım 1978 tarihlerinde Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, Milli Eğitim Bakanlığı, A. Ü. Eğitim Fakültesi Eğitim Araştırma Merkezi'nin birlikte hazırlandığı "EKONOMİK GELİŞME VE TEKNİK İNSAN GÜCÜ YETİŞTİRMEDE ÖNLİSANS EĞİTİMİ BİLİMSEL TOPLANTISI"nda Genel Merkezimiz çağrılmıştır. Kurultay kararları doğrultusunda, sorun; üç gün süren bu toplantıda tarihi gelişimi ve dünyadaki örnekleri ile net bir şekilde anlatılarak, önlisans eğitimi içinde öğrenim gören M. Y. Okullarının devamı istenmiştir. Tekniker Okullarının kapanışındaki siyasi baskının bu okullarda da kurulmak istendiği belirtilerek, böyle bir baskı yerine okullara demokratik işlerlik kazandırılması, haklı isteklerinin yerine getirilmesi gerekliliği sözcü, temsilci arkadaşlarımız tarafından savunulmuştur.

Bu toplantı sonunda aşağıya aynen aktarılan toplantı sonuç bildirgesi Komisyonunda da Genel Merkezimiz temsil edilmiştir. Komisyon toplantısında Teknikerler de M. Y. Okulları anlayışıyla birleştirilerek savunulmuştur. Gündemin ünvan konusu ile ilgili maddesinde, Teknikerlerin

bugüne kadar yaptığı işler belgelerle gösterilerek, uygulama mühendisi veya üretim mühendisi ünvanına sahip olması gerekliliği belirtilmiştir. Ancak, getirilen öneri karşısında Komisyon üyelerinden olumlu veya olumsuz bir karşı cevap gelmeyince Teknikerleri temsilen toplantıya katılan Gn. Bşk. Cihan Hamsici önerisini Kurultaydaki karar doğrultusunda değiştirmiş, bu defa M.Y.O. mezunlarına "Tekniker niteliğine kavuşturulmak koşulu ile" Y. TEKNİKER ünvanının bildiriye konmasını istemiştir. Öneri aynen kabul edilmiş, bildiriye geçmiştir.

Daha ileri eğitim için yapılan görüşmede ise kredilendirme anlayışı benimsenmiş, tam bir açıklık getirilmemesine rağmen en azından bu anlayışın sonuç bildirisinde yer alması sağlanmıştır.

Başında belirtildiği gibi bu toplantıda konuyu savunma anlayışı, tamamen Teknik eğitimin bütünlüğü içinde M.Y.O. - Tekniker eşitliği ileri sürdürülmüştür.

Üç gün devam eden toplantıya Genel Merkezimizle birlikte TÜTED Genel Merkezi adına Gn. Bşk. Aykut Göker de katılmış, toplantıda mesleki teknik eğitimle ilgili çalışmaların EĞİTİM - ÜRETİM ikilisinden kopuk olmadan ele alınması görüşü birlikte savunulmuştur.

Toplantıda, Sonuç Bildirgesi Komisyonunda da aynı anlayışla hareket eden TÜTED ve Teknikerler Derneği temsilcileri, sonuç bildirisinde çıkacak kararlarda, tüm teknik eleman gruplarını kapsayan bir anlayışın bildiriye girmesinde önemli görev yapmışlardır.

BİLİMSEL TOPLANTI SONUÇ BİLDİRİSİ :

EKONOMİK GELİŞME VE TEKNİK İNSANGÜCÜ YETİŞTİRMEDE ÖNLİSANS EĞİTİMİ

Bu rapor, 21-23 Kasım 1978 tarihleri arasında TÜBİTAK, A. Ü. Eğitim Fakültesi Eğitim Araştırmaları Merkezi ve Milli Eğitim Bakanlığının ortaklaşa düzenledikleri "Onlisans Eğitimi" konulu bilimsel toplantı programının bir bölümü olarak gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışmanın amacı, bilimsel toplantıya sunulan tebliğlerin, oturumlarda yapılan tartışmaların ve bugüne kadar yapılan araştırma ve uygulamaların ışığında, Türkiye'de "Onlisans" eğitimi yapan ya da yapacak olan kurumların yararlanabileceği somut öneriler geliştirmektir. Rapor, "Onlisans" eğitimini sistem bütünlüğü içinde fakat sistemin oluşturulmasında temel alınabilecek boyutlarla sınırlı tutulmuştur.

Genel kurulda genel kabul gören bu rapor, yapılan eleştiriler ışığında, aşağıdaki son şeklini almıştır.

1. Yüksek öğretimdeki çeşitlenme ve kademeleşme olgusuna para-

lel olarak, Türkiye.de, eğitim, istihdam, verimlilik, ekonomik ve sosyal koşullar açısından, belirli mesleki becerileri kazandıracak türde, kısa süreli bir yükseköğretim işlevine gereksinim vardır.

2. Bu yükseköğretimin işlevi, temelde, çevrenin tüm gereksinimlerini de gözönünde bulundurarak, üretime dönük ve uygulamalı bir mesleki öğretim yapmaktır.

3. Anılan amacı gerçekleştirecek öğretim kurumunun adında "ön-lisans" deyiminin kullanılması, deneyimler ışığında, sakıncalı görülmüştür. Bunun yerine, kesin ve bağlayıcı olmamakla birlikte, "Meslek Yüksek Okulu" adı daha anlamlı bulunmuştur.

4. Eğitim programlarının hazırlanmasında temel ilke "mesleğin gerekleri" olmalı ve program geliştirme tekniklerine uygun bir biçimde düzenlenmelidir. Bu geliştirmede, % 50 kuram-uygulama dengesi ve blok eğitim ilkeleri de gözetilmelidir.

5. Bu okulların eğitim ve öğretim süresi iki yıl olmalıdır. Ancak, bireye kazandırılacak mesleğin gereklerine göre, bu süre esnek tutulabilir.

6. Bu programlar, geleneksel yüksek öğretim kurumlarına giremeyecek nitelikteki öğrencilerin kabul göreceği bir yer biçiminde alınılanmalıdır. Giriş, tüm ortaöğretim kurumlarından mezunlar için açık tutulmalıdır. Giriş, tüm orta öğretim kurumlarından mezunlar için açık tutulması niteliğindeki alanlar için (örneğin, endüstri meslek lisesi elektrik bölümü) alınacaklarda, bu programları izlemiş olma koşulu aranmalı ya da olanaklı ise eksiklerin giderilebileceği bir tamamlama programından geçmeleri sağlanmalıdır. Her iki durumda da, önceki öğrenim ve iş yaşamından sağlanmış deneyimler kredilendirilmelidir. Ayrıca, çevre gereksinimlerine dönük ve diploma koşulu aranmayan çeşitli süre ve nitelikte hizmet programları da düzenlenmelidir.

7. Önceden saptanacak koşullara ve kredilendirme esasına göre, öğrencilerin;

- a. Aynı ya da benzer kurumlar arasında yatay geçişleri sağlanmalıdır.
- b. Öğrenimleri sırasında ya da mezuniyetlerinden sonra, üst öğretim kurumlarına dikey geçişleri mutlaka sağlanmalıdır. Mezunların, meslek alanındaki başarılı geçen çalışma süreleri de, bu dikey geçişin koşulları arasında yer almalıdır.

8. Üniversitelerin, bu okul mezunlarını kredilendirerek kendi programlarına kabul etmeleri ya da bu okul mezunlarına özgü bir program

geliştirmeleri yasal güvence altına alınmadan, kısaca üst geçiş olanakları belli olmadan, bu tür okullar, kesin olarak aılmamalıdır. Ancak lisans uzantısı olmayan alanlar için bu koşul aranmayabilir.

9. Bu kurumlar, niversite içinde ya da onların da katkısı ile niversite dışında açılabilir. Kurumların konumu, eğitimde fırsat eşitliği ilkesi, ekonomik ve toplumsal kalkınma amaçları ve evre gereksinimleri ile optimal büyüklük ilkesi doğrultusunda olmalıdır.

10. Bu kurumlardan mezun olacaklara;

- a. Verilecek nvanlar, kendi içinde saygınlığı olan türden olmalıdır (ara insangücü vb. deyimler kullanılmamalıdır);
- b. Meslek alanlarına göre, değişik ünvanlar verilebilir;
- c. MÜHENDİSLİK ALANLARI İÇİN, "TEKNİKER" ÜNVANI UYGUN OLABİLİR.

11. Tekniker uygulamasının yapılacağı teknik alanlarda, ortaöğretimdeki "teknisyen lisesi" ikilemi kaidirilmalıdır.

12. Mezunlara hangi nvan verilirse verilsin, ilgili yasalarda, mesleklerle ilgili yetki ve sorumluluk tanımlarının açık ve gerçekçi bir biçimde yer amasının sağlanması çok önemlidir.

13. Bu ğretim kademesinin finansmanında, kamusal kaynaklar asıl olmakla birlikte, ğretim kurumunun amaçları doğrultusunda kullanılabilir yerel ve öteki katkılara da açık olunmalıdır. Özellikle, işveren katkısı yasal zorunluk haline getirilmelidir. Yerel katkılar, yetki ve sorumluluklara da katılmayı içermelidir.

14. Bu kurumlarda ğretim ve uygulama görevi yapacak ğretim elemanlarının kurumun amaçları ile bağdaşır nitelikte olması çok önemlidir. Bu amaçla, gerektiğinde, kendi alanında çok başarılı olan uygulayıcıların, geleneksel nvan koşullarına bakılmaksızın, geçici ya da sürekli olarak grevlendirilebilmeleri sağlanmalıdır.

15. Uygulama modelleri, araştırma-geliştirme süreci içinde, denenecek, geliştirilmelidir. Uygulamanın yaygınlaştırılması ise, olanaklara paralel olarak yürütülmelidir. Gereki koşullar sağlanmadan başlatılacak uygulamalar, sistemin de başarısızlığı biçiminde yorumlara neden olabilir. Bu kurumlar, geleneksel ğretim kurumlarına benzemeye çalışmak yerine, eğitimbilimi ve uygulamalardaki yeniliklerin sergilenebileceği bir yer olarak algılanmalıdır. Bu uygulamalarda, kamuoyunun oluşturulması ve tüm kurum yetkililerinin inançlı çabaları, vazgeçilmez bir zorunluktur.

16. Mevcut yasalar ve onlara bağılı öteki kaynaklar, bu yeni eğitim işlevini öngörücü ve kolaylaştırıcı yönde değiştirilmelidir. Özellikle, hazırlanmakta olan yeni üniversiteler yasa tasarısında, bu durum, mutlaka dikkate alınmalıdır.

ÇALIŞMA GRUBU

Acatay, Turhan., Prof. Dr.	Ege Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Fakültesi
Açıklalın, Aytaç.	A.Ü. Eğitim Fakültesi Eğitim Araştırmaları Merkezi
Aktuğ, Hüseyin.	Milli Eğitim Bakanlığı
Ataman, Galip.	M.E.B. Kocaeli Meslek Yüksek Okulu
Benderlioğlu, Bozkurt.	M.E.B. Müsteşar Yardımcısı
Doğan, Hıfzı., Prof. Dr.	A.Ü. Eğitim Fakültesi
Ercan, Fevzi., Dr.	M.E.B. Müşaviri
Göker, Aykut.	Tüm Teknik Elemanlar Derneği
Hamsici, Cihan.	Tüm Teknikerler Derneği - İstanbul
Karadeniz, Cemil., Prof. Dr.	İ.Ü. Fen Fakültesi
Karasar, Niyazi., Doç. Dr.	A.Ü. Eğitim Fakültesi Eğitim Araştırmaları Merkezi
Koyuncu, Nur.	A.Ü. Eğitim Fakültesi Eğitim Araştırmaları Merkezi
Özgü, Tahir., Dr.	Beğaziçi Üniversitesi Önlisans Yüksek Okulu
Yılmaz, Vahit.	M.E.B. YAYKUR Örgün Öğretim Dairesi

M.Y.O. MÜDÜRLER TOPLANTISI

Önlisans Okulu, M.Y.O ve Teknikerleri ilgilendiren 21-22-23 Kasım tarihlerindeki bilimsel toplantıdan sonra 20-21-22 Aralık 1978 tarihlerinde M.Y.O. müdürleri ile bir toplantı düzenlenmiş, bu toplantıya da Genel Merkezimiz davet edilmiştir. Bilimsel toplantıda çıkan kararların tartışıldığı M.Y.O. Müdürler toplantısında alınan kararlar genel kabul görmüş ve M.Y.O. Teknik ve Hayati Bilimler mezunları için Y. TEKNİKER ünvanı bu toplantıda aynen kabul edilmiştir.

M.Y.O. ÖĞRENCİ ALINMASI İLE İLGİLİ ÇALIŞMA :

Örgütümüzün çalışma anlayışından ve Kurultayda yansıyan temel görüşten hareketle öğrenci alımı durdurulan, bir ölçüde geçici de olsa kapatılmış sayılan M.Y.O.'larına öğrenci alınması için yoğun çaba harcanmıştır. Geçmişte Tekniker Okullarına uygulanan siyasi ambargonun bu dönemde de CHP ağırlıklı hükümet tarafından M.Y.O.'larına yapılmaması için, bu yöndeki çalışmalara özel olarak ağırlık verilmiştir.

Okullara öğrenci alınması için Müsteşarlık düzeyinde yapılan çalışmalardan bir sonuç alınamamıştır. Bu defa Gn. Yön. Kurulu konuyu M.V. aracılığıyla M. E. Bakanlığına getirmeye kara vermiş ve ilgili M.V.'leri ile diyalog kurulmuştur.

Çanakkale M.V. Altan Tuna, Ankara M.V. Cengiz Şenses, Zonguldak M.V. Kemal Anadol, Ordu M.V. Temel Ateş, İstanbul M.V. İlhan Biber, İzmit M.V. İbrahim Akdoğan'la görüşülüp daha önce bu konuya ilgili yapılan bilimsel toplantıyı da hatırlatarak okullara öğrenci alınmasının gerekli olduğu anlatılmıştır.

Görüşülen M.V.'lerinin buldukları bölgelerde M.Y.O.'nun halen var olması, konuya bu açıdan önem kazandırmış ve 22 Şubat 1979 tarihinde bu konuyla ilgili görüşmek için Gn. Yön. K. üyeleri ve M.V.'leri Bakanlığa gitmişlerdir.

M.V.'leri ile birlikte yapılan uzun ve tartışmalı görüşmede Sn. M. E. Bakanı bu okulların mutlak surette devam edeceğini söyleyerek Ekim ayından itibaren okullara öğrenci alınmaya başlanacağını açıklamıştır.

ÜNİVERSİTELER YASASI İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

Uzun süredir tartışmaları devam eden Üniversiteler Yasa Taslağının, T.B.M.M. Milli Eğitim Komisyonuna geleceği günden bir hafta evvel elde edilmesi mümkün olmuştur. Yasa tasarısının elde edilmesi ile birlikte, derin bir incelemesi yapılmış, özellikle Teknikerleri ilgilendiren mesleki Teknik eğitimle ilgili maddelerindeki "POLİTEKNİK ÜNİVERSİTELERİ" ile ilgili anlayış tartışılarak değerlendirilmiştir.

Yapılan toplantılar sonunda Yasa Tasarısında yer alan "POLİTEKNİK ÜNİVERSİTESİ" ile ilgili anlayışı dünya ve Türkiye ölçülerine göre tamamen bir yanlış içinde olduğu belirlenmiş, T.B.M.M. M.E. Komisyon üyeleri ile ayrı ayrı yapılan görüşmelerde; Yasa Tasarısındaki "ATÖLYE DÜZEYİNDE ÜRETİMİ YÜRÜTEN VE YÖNETEN ÜRETİM MÜHENDİSLİĞİ" anlayışı, ünvanı TEKNİKERLERE ait olduğu somut olaylar ve belgelerle anlatılmıştır.

Bu anlayışımız doğrultusunda, Teknikerlerle ilgili hiçbir madde konmayan Üniversiteler Yasa Tasarısına, bir ek madde ilâve edilmesi için çalışma yapılmış, bu çalışmalar üyelerimize de postaladığımız şekliyle Komisyon üyelerine aktarılmıştır.

Ek maddeyle ilâve edilmesini istediğimiz önerimiz şöyledir :

«Kapatılmış bulunan Yüksek Tekniker Okulları mezunları Politeknik Üniversitelerinden mezun olan teknik elemanların ünvanlarına, hak ve yetkilerine sahip olurlar.»

Yasayla ilgili çalışmalar bu doğrultuda sürdürülürken, Ankara'da Nisan ayı içinde bir yönetim değişikliği olmuş, çalışmaların ortak yapılabil-

mesi için görüş birliğine varılmaya çalışılmıştır. Ancak; kesin bir anlaşma sağlanmadan Ankara tarafından hazırlanan yalnız bir dosyanın M.E. Komisyon üyelerine, bizden habersiz dağıtılması, kurulması istenen diyalogun kopmasını getirmiştir.

Örgütlerin ve bireylerin ekonomik ve mesleki taleplerinde kendi çıkarlarına en uygun, tek bir istekle ortaya çıkması kuraldır. Ancak, bu tek istekli talep karşısında, karşı taraf değişik bir öneri getirirse bunun üzerinde düşünülür. Genel bir değerlendirmeden sonra bu karşı teklif ya kabul edilir, veya kabul edilmez, gelişmelere göre belki de yeni bir teklif oluşturulur.

İşin başında, getirilen öneride, getirilen teklifte kararsız olmak sorunu çıkmaza sokmakla eş anlamlıdır.

Ankara tüm olaylarda olduğu gibi bu konuda da soruna yanlış yaklaşmış, yönetimde tam bir değişikliğin hakim olmadığı, aynı örgüt çalışma anlayışının devam ettiği böylece açığa çıkmıştır.

Üniversiteler Yasa Tasarısı ile ilgili çalışmalar yine Kurultay kararları doğrultusundaki bütünlük içinde değerlendirilip, çalışmalar sürdürülürken, Ankara yönetiminin bu ani çıkışı burada da kendini başka şekilde göstermiş, çalışmaların işin başında yanlış değerlendirilmesine sebep olmuşlardır.

Bu yanlış çıkış ve yaklaşımlara rağmen, Teknikerler Derneği Genel Merkezi TEKNİKERLERİN Yasa içinde yer alabilmesi, yasanın POLİTEKNİKLE ilgili maddesinin tarif ettiği teknik eleman anlamının neyi ifade ettiğini, kimi tarif ettiğini, POLİTEKNİK anlayışının ne olması gerektiğini ortaya koyarak anlamı netleştirmeye çalışmış, bu anlayışa göre TEKNİKERLERİN yasada yer almasını yukarıdaki ek madeyle savunmuştur.

ODA - SENDİKALAŞMA VE YETKİ SORUNU İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR :

Oda statüsünde örgütlenmek için daha önce hazırlanan TÜRKİYE TEKNİKERLER ODASI Kanun taslağı, 1. Teknikerler Kurultayında ortaya çıkan TEKNİKER-MÜHENDİS ünvan kararı içinde yeniden değerlendirilmiştir. TEKNİKER-MÜHENDİS ünvanının hayata geçmesi ile Oda Kanunu taslağının da bu içerikte hazırlanması genel kabul görmüştür.

Yeni bir ünvanın gelişmesinin Oda Kanununda da yansıtacağı göz önüne alınarak, kanunun hukuksal yönü Anayasa Prof. Sn. Mümtaz Soy-sal'la görüşülmüş, Sayın Hocanın olumlu ve doğru bir gelişme olarak gördüğü, Yasanın kendileri tarafından hazırlanması için teklifte bulunulmuştur.

Sayın Hocanın zamanının kısıtlı oluşu böyle bir çalışmaya imkân vermemiş, bu çalışmayı yapabilecek başka uzman isimler önermiştir.

Tekniker ünvanının yaşaması halinde, ki bu ünvan şu veya bu şekilde yaşayacaktır; gelişecek TEKNİKER-MÜHENDİS anlayışı biz istesek de is-

temesek de yaşanan hayat içinde kendiliğinden ortaya çıkacaktır.

Bu ünvana sahip olanlar, kredilendirme veya eğitim yoluyla mühendis ünvanına sahip olmakla zaten iki ünvan taşıyacaklardır. Dürüst, ilerici, yurtsever mücadele tarihi olan bu ünvan sahipleri, elbette mühendis ol-salar dahi öz ünvanlarından, bağlı olarak kendi öz örgütlerinden kopma-yacak, iki ünvanı bir taşıyarak, örgütlenmek için de kendi yuvasını seçe-cektir. Bugün bile, Yıldız'dan ve diğer Müh. okullarından mezun olduktan sonra bu ünvanı taşıyan meslektaşlarımız mevcuttur.

Oda Kanununda bu çalışma anlayışı ile hareket edilmiş, ancak diğer sorunların daha ağırlıklı olması nedeni ile bu konuyu sonuca ulaştıracak, bir ortamda gündeme getirilmesi uygun görülmüştür.

YETKİ SORUNU :

Sorunları öncelik sırasına göre gündeme getirip, çalışmalarını yürü-ten örgüt yönetimimiz bu konuda, Kurultayda onaylanan yetki dosyasının M. E. Bakanından başlayarak tek tek ilgili müsteşarlara ve genel mü-dürlere vermiş, yetki konusundaki isteklerimiz için hazırlanan teklif üze-rinde açıklamalar yapmıştır.

Yetki konusu ile ilgili yapılacak çalışmalarda M. E. Bakanlığı, T.T.K.' görevlendirmiştir. Ancak, sayın Kurul yönetimi hazırlayacakları dosyanın daha bilimsel ve geniş bir tabanı tarayarak hazırlanması aması ile; O.D.T.Ü., K.T.Ü., Bayındırlık Bakanlığı, T.M.M.O.B., DİSK, TÜRK-İŞ, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Sanayi Bakanlığının görüşlerini istemişler, ancak bi-zim adımıza karar verecekleri önemli bir konuda bizden bu konuya ilişkin bir görüş istemeyi akıllarından bile geçirmemişlerdir. Gelişmeleri öğrenen Gn. Merkezimiz, özel olarak bir dosyayı kurul başkanına vermiştir.

Aktarıldığı gibi ülkemizde her şeyin tersinden işlediği burada da ken-dini göstermiştir.

SENDİKAL MÜCADELE :

Grevli - Toplu sözleşmeli Sendikal Hakların elde edilmesi için yapılan çalışmalarda örgütün temel anlayışından hareket edilmiştir. Kurutayın ver-diği görev de gözönüne alınarak, bu mücadelede, kendi içimizdeki bütün-tüğü TÜTED'e aktararak mücadelenin TÜTED'de yığınlaşması için çalış-malar yapılmıştır.

Tüm teknik elemanlar arasında yapay ayrılıkların ancak TÜTED için-de yok edilerek tüm teknik elemanların eylem birliğine hazırlanabileceği, meslek örgütleri ve şube örgütlerimizle yapılan toplantılarda dile getiril-miştir.

Ekonomik, demokratik haklarımızın kalıcılığında ve gelişmesinde et-kili bir silah olan sendikal haklarımızın alınması için, şube örgütlerimizle yaptığımız toplantılarda Grevli - Toplu sözleşmeli sendikal hakları elde

edilebilmesi yolu sürekli tartışılmış, TÜTED'in bu konuda en doğru örgütlenme modeli olduğu her defasında vurgulanmıştır.

Şube toplantılarında TÜTED'in bulunmadığı bölgelerde örgütlenerek, bu mücadelenin başını çekmesi için Teknikerlerin de üzerine düşen görevi yapması istenmiş, bu anlayışla çalışmalar sürdürülmüştür.

KİTLE ÖRGÜTLERİ İLE İLİŞKİLER - DEMOKRATİK PLATFORM :

Kurultay kararları gereği Gn. Yön. Kurulu CHP ağırlıklı hükümetin ülke çıkarları doğrultusunda yaptığı çalışmaları ve yasaları desteklemiştir. Bunun yanında ülkeyi tam bir sömürge haline getirmek için, batının parabolcuları tarafından İMF adıyla kurulmuş, uluslararası sermayenin temsilcilerinin vereceği yardımların bir oyun olduğu, bu yardımların altında gizli hesapların saklandığı söylenerek bildirilerle ve yapılan toplantılarda bu anlaşmalara karşı çıkmıştır.

Kahramanmaraş'ta tertiplenen oyunda katledilen yüzlerce insanın kitlelerinin yakalanması, olayları tertipleyen faşist örgütlerin kapatılması istenmiştir.

İlericilerin, yurtseverlerin, demokratların, kahvelerde taranması olayları karşısında ilgililerin kararsız davranması kınanmış, başta Başbakan olmak üzere tüm ilgililere bu konuda telgraflar çekilerek, Teknikerlerin olaylar karşısındaki tavrı belirlenmiştir.

DİSK'in öncülüğünde tüm demokratik kitle örgütlerinin katıldığı demokratik platform toplantılarına sürekli katılan Genel Merkezimiz, faşist saldırılara karşı demokratik güçlerin ortaklaşa kararlaştıracığı eylemlere katılabileceğini söylemiştir. Yapılan toplantılar sonunda TRT ve basına başta DİSK olmak üzere tüm örgütlerle birlikte ortak açıklamalar yapılmıştır.

Ülkenin içine düştüğü bunalımdan kurtulmak, bunalımdan çıkış yolunun Sıkıyönetimlerle olamayacağı, bunun kısa süreli bir geçiş dönemi yerine sürekli genişletilmesi ülkeyi karanlığa boğmak isteyen faşist kafaların hayali olduğu örgütümüz tarafından kamuoyuna açıklanmıştır.

Dizgi Baskı: EKO Matbaası
İstanbul - 1979